

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brz pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznana plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zadnji čin staročeške žaloigre.

Kakor vse kaže, vršilo se bode skoraj poslednje dejanje v vrsti političnih dogodkov, ki so tako temeljito spremenili položaj na Češkem in vsled tega tudi ves notranji položaj v tostranski državni polovici. Riegerjevo prizadevanje, da bi izposloval od ministerstva Taaffeovega notranji češki uradni jezik, izjavilo se je tudi pri poslednjem poskusu, kakor priznavajo organi staročeške stranke. Znano je pa, da je Rieger baš na to uprašanje, oziroma na njega ugodno rešitev stavljal zadnje upnje za obstanek svoje stranke.

Ko se je nekdaj mogočni vodja češki, katerga prej silna stranka je po zadnjih volitvah le še nekako vegetovala, preveril, da vlada nikakor ne mara ustreči tako opravičeni želji češkega naroda, sklical je shod svojih somišljenikov in posvetovali so se o tem, kar je bilo že davno na dnevnom redu, to je, je-li ne kaže, da staročeška stranka odstopi popolnoma s političnega obzora.

V deželnem zboru češkem ima staročeška stranka še precejšnje število mandatov iz dôbe, ko je narod še zaupal njej, to je iz dôbe pred Dunajskimi punktacijami, ki so tako razburile ves narod. Naravna posledica nečuvenega poraza staročeške stranke pri državnozborskih volitvah je bila, da se je upraševalo: Kaj bodo zdaj storili Staročeški glede deželnozborskih mandatov? Se li bodo odpovedali takoj, kar bi bilo jedino korektuo in pravilno, ali se bodo pa krčevito držali te zadnje rešilne bilke, katera jih utegne vzdržati na površji razburjenega morja narodove nezadovoljnosti tako dolgo, da pride od kod rešitev.

Nadejali so se še vedno, da jim bode podala rešilno roko ona vlada, za katere politiko so žrtvovali toliko in si nakopali srd ogromne večine naroda. Vlada ni jim storila te usluge, odbila je ultimatum Riegerjev in s tem zapečatila usodo staročeške stranke, kateri ne preostaje druga, nego da se odpove tudi svojim deželnozborskim mandatom.

In tako utegne se vršiti v kratkem zadnji čin v poučni žaloigri staročeški, ki kaže jasno, da tudi zasluženi može ne smejo brez kazni grešiti na potrežljivost naroda, da le do neke gotove meje smejo tudi taki može prezirati najsveteje pravice naroda in žaliti njegovo samozavednost.

Ne bodovali se ogrevati za ponesrečeno spravo češko, katera se bode položila v grob v onem trenotku, ko odstopijo poslednji njeni zagovorniki, staročeški poslanci deželnega zbora češkega. Novi može, ki bodo stopili na njihova mesta, ne bodo imeli nikake moralične zaveze potezati se za to, kar je tako soglasno obsodil ves narod češki. Saj se celo mej fevdalnim plemstvom češkim že čujejo glasovi, ki pričajo, da ta konservativna stranka se ne bode v svoji celoti potezala baš preiskreno za izvršitev sprave, katera bi se deloma dala izvršiti le tedaj, če se češko plemstvo pridruži Nemcem. Tega pa vender menda ne pričakujejo tudi najstrastnejši pristaši Dunajskih punktacij.

Češki narod imel bode skoraj na Dunaji kakor tudi v Pragi samo take zastopnike, kakoršue si želi probujena narodna samozavednost, ki se ne bodo uklanjali zaradi kakega prijaznega nasmehljaja ministarskega, nego bodo odločno zahtevali narodu svojemu to, kar mu gre. Naj se le zdaj posmehujejo protivniki naroda češkega, videli bodovali, kdo se bode smejal zadnji. Preveč smo preverjeni o veliki duševni snagi bratskega naroda češkega, da

ne bi bili trdno preverjeni, da to, kar hoče tak narod, bode tudi dosegel.

Želeli bi konečno le, da bi se pri nas uvaževala globoka morala, katero ima v sebi staročeška žaloigra. Akopram slovenskega naroda, žal, nemoremo še prisposabljati glede zavednosti in odločnosti češkemu, vendar se utegne danes ali jutri jednaka katastrofa, kakeršno so doživel Stročehi, dogoditi tudi pri nas, ako se bode le preveč gresilo na potrpljenje naroda. Naj bi si to dobro zapomnili vši, katere zadeva v prvi vrsti.

Državni zbor.

Na Dunaji 31. oktobra.*)

Vsi sveti so se približali, večina poslancev je poželela, kakor običajno, pohiteti na dom.

Kakor navadno, otvoril je predsednik zadnjo sejo pred praznikom ob 10. uri in podelil po prečitanju peticij besedo finančnemu ministru. Dr. Steinbach odgovarjal je interpelaciji posl. Pfeiferja glede odmerjenja dohodninskega davka po Dolenjskem. Izjavil je, da se je postopalo pri odmerjenju na podlagi izjav zaupnih mož, katere izjave se niso zavrnile. Tudi tožbe v onih okrajih Dolenjske niso naperjene toli proti davkom, temveč veliko bolj proti občinski dokladi. Sicer je finančnemu ravateljstvu v Ljubljani naročil, da se posestnikom, ki so poškodovani po elementarnih silah in davkov plačati ne morejo, dovoli glede zemljiškega in razrednega davka pristojni odlog plačitve.

Po vpredjetji tega naznanila, preide se na dnevni red in se nadaljuje v prejšnji seji prekinjeno obravnavanje o posl. Forregerja predlogu glede izprenembe tiskovnega zakona.

Posl. Pacak naznani pri tej točki, da bode mladočeški klub glasoval in najkrepkejše podpiral naznanjeni predlog. Opisuje nadalje važnost novinarstva z ozirom na parlamentarizem in prostost govora, kakor tudi na prosveto. Izjavi koncem še, da želi, da se i njegov predlog odda tiskovnemu odseku in predлага slednjič, da se imenovani odsek pomnoži od 18 na 24 članov.

Posl. dr. Lueger meni, da kljubu ugodnemu položaju — kakor je vsaj videti — ne bodo ministerstvo v kratkem doživel dobre in umetnega preustroja, ker bi se to ne strinjalo z intencijo vlade, ki bi potem ne mogla neljubih člankov meni nič tebi nič zapleniti, niti z nazori nemške levice.

V Avstriji se ravna z novinarstvom zelo kritično, kajti židom je vse dovoljeno, nijihovim nasprotnikom pa kar nič. Najmanjša izjava proti znani svojati prouzroči konfiskacijo, a nasprotniki smejo pisati kar hočejo in ščuvati na znano „rudeč“ in „črno“ internacionalo, sami pa so zavezni in člani najgrše „popirne“ internacionale, ki je po celiem ozemljiju razširjena. Nobeno oblastvo prestolnice se jim že ne upa protiviti in pri sodnijskih obravnovah so oni glavni faktorji ljudskega mnenja, ki se izraža v porotnikih.

Kdor plača, oni je praveden, in kolikor več časnikarjem plača, tem svetlejše se izpere.

Za Luegerjem, končavšim svoj govor z živahnim odobravanjem mnogih prisotnikov, dobi besedo posl. Plener. Samoljubivemu možu prav nič ne ugaja pozornost, katero obračajo poslanci govorom, ki so naperjeni proti levici, in mrači se mu čelo radi govorniških uspehov i mladočeških i onih nekaterih inih poslancev. Smelo se tedaj razkorači nad zbornico, potem jo pa ubere v boj proti pred-

govorniku. Očitno pohvali novine svoje stranke čemur pa nemški nacionalci glasno ugovarjajo in je prisodi palmo miru, nasprotno ožigosa novine protisemitske, o katerih se sicer izrazi, da jih dobro ne pozna. Nadalje zavrača solidarnost z inozemskim nepatrijotičnim novinarstvom in slednjič izjavi, da nemška levica glasuje za predlog Pacakov, glede pomnoženja članov tiskovnega odseka.

Posl. Pernerstorfer se tudi obrača proti Luegerju in meni, da se niti židovsko niti protisemitsko novinarstvo za las ne razlikuje drugo od druga. Izjavi tudi, da je početek zlemu novinarstvu dala katoliško novinarstvo, nadalje meni, da je prostost novinarstva, prostost tiska, jedino sredstvo proti zlorabi tiska, slednjič bode i koncem seje uvožil predlog o prosti kolportaži.

Posl. Peliszewsky naznani, da bodo Poljaki glasovali za predložene postavne nasvete. Na to še Forreger polemizuje proti Pacaku in poslanec Kajzl zahteva prostost čitanja zaplenjenih člankov v zbornici, kar predsedujoči Smolka zanika.

Predloga Forregerja in Pacaka izročita se tiskovnemu odseku in prične se obravnavanje proračuna o ministerstvu za uk in bogočastje. Počela grof Pininski; k besedi se oglase pro: Fournier, Luzatto in Campi, contra: Masařyk, Kaltenegger in Hofmann.

Posl. Masařyk terja znižanje zahteve pri pouku srednješolskem v naravoslovih predmetih in pouk naravoslovja v filozofičnem duhu in z ozirom na mogočno predčenje. Priprava na najvažnejša politična in socijalna uprašanja, kakor tudi skrbno gojenje materinščine, kot osredje humanitetnih študij, naj se uvde. Z ozirom na telovadbo treba korenite preobrazbe, treba tudi fizičnega dela v šoli. Slednjič naj se potrebni pozor tudi obrne dekliški vzgoji, ki je v nas po nekodi do cela nedovoljna.

Posl. Fournier odobrava govor Masařykov, a se izjavi proti sedanjem neumestni zalogi šolskih knjig.

Ker je že pozno v popoludne se obravnavata prekine in po uvoženji predlogov s strani posl. Pacaka in Pernerstorferja ob 4. uri popoludne seja zaključi.

Ceste na Goriškem.

(Govor poslance dr. Antona Gregorčiča v 59. seji državnega zabora.)

Visoka zbornica! Oglasil sem se za besedo k točki „državne stavbe“, a ne z namenom govoriti občenito, niti pohvalno, niti grajalno. Namen mi je, utemeljiti večjo vsoto, katera se je stavila nasproti finančnemu zakonu iz leta 1891. v državni proračun za l. 1892. v kolikor se dostaje Primorskega.

Skupne potrebščine za državne stavbe za leto 1892. proračunjene so na 1,182.380 gld., dočim se je za leto 1891. dovolilo v isto svrhu 1,178.250 gld. Za bodoče leto potrebuje se pod tem naslovom večja vsota v znesku 4130 gld. Tudi na Primorsko odpade nekaj tega zneska, a primeroma le malo. Dva sta uzroka, da se je zvišala potrebščina za Primorsko: Prvič nameravana prispojitev ceste v Idrijski dolini, in drugič nameravana ustanovitev stavbene ekspositure pri c. kr. okraju glavarstvu v Tominu.

Ker se je o važnosti ceste po Idrijski dolini v trgovinskem in strategičnem oziru govorilo že v prejšnjih časih, ne zdi se mi potrebno, da to ponavljam. Preostane torej samo dokazati potrebo stavbene ekspositure pri c. kr. okraju glavarstvu

* Zaradi pomankanja prostora zakasnjeno. Ured.

v Tominu. V to svrhu omeniti mi je stavbene objekte, s katerimi se bode baviti stavbeni ekspozituri.

Najkrajša in naravna zveza mej Gorico oziroma Trstom in mej Koroško je državna cesta po Soški dolini, a čuditi se je, v kako slabem stanu je bila doslej ta cesta. Zadnji čas dela se sicer nekaj, da se cesta preloži; toda ne tako hitro, kakor bi bilo želeti. Uzrok temu je pomankanje tehničnih sil na Primorskem.

V državnem proračunu prejšnjih let in tudi letos se ni jemalo ozira na to cesto. Poizvedbe na merodajuem mestu, kako da se je to zgodilo, pokazale so, da namestništvo ni o tem stavilo nikakih predlogov. Tega pač ni drugače soditi, nego da primorsko namestništvo ni imelo dovolj tehničnih sil, kajti ni verojetno, da se je nalač ali iz nemarnosti opuščala sukecivna predložitev te državne ceste, ker je visoka vlada potrebo preložitev pripoznala že pred leti in se zanje izrekla.

Posledica tega odlašanja je ta, da je cesta po Soški dolini na nekaterih krajib, n. pr. mej Kobaridom in Trnovem še vedno jako slaba in nevarna in da tirja slabo stanje državne ceste še vedno novih človeških žrtev. Tako je dne 20. septembra t. l. na omenjeni strmi progi poginil neki Kobaridčan, ker ni vzlil mesečnemu svitu mogel pravočasno zavreti lahkega svojega vozička, na katerem se je vozil sam.

Cesta po Idrijski dolini preide sicer v državno upravo, toda s tem še ni rečeno, da zadošča v vseh svojih delih vojaškim ozirom in terjatvam. Treba bode še mnogo delati, predno bode cesta v takem stanu, predno se je bode v resnem slučaji mogoče tako okoristiti, kakor se pričakuje. V dosegu tega namena pa ne zadoščajo tehnične sile, katere ima na razpolaganje primorsko namestništvo, ker imajo drugod dovolj dela.

Ako bi se po ustanovitvi stavbene ekspoziture v Tominu pomnožile te tehnične moči, izvrševala se bodo potrebna dela z ono skrbnostjo, katera jim gre. Tehnični organi, delujoči na lici mesta, se bodo prepričali, da bode cesta po idrijski dolini šele tedaj imela ono praktično vrednost, katera se je pripisuje, ako bode zvezana s cesto po Bački dolini. Zvezana cesta začeti bi se morala pri kraji Bača, kjer se iztaka ravno tako imenovana reka v Idrijo, in morala bi teči do Klanže-Podmolca, oziroma do Kneže. Mala ta proga, katero je moč prehoditi v tri četrt, k večjemu jedni uri in kjer teče večinoma že zdaj slaba vožna cesta, je naravna zveza mej Bačko in Idrijsko, oziroma Soško dolino, skrajša daljave od kraja v kraj in je za lokalni promet, kakor tudi v strategičnem oziru velike važnosti. Preverjen sem, da se bode ta proga kdaj izdelala in zato prosim slavno vlado, naj tega nikar več ne odlaša. Ako sem dobro poučen, izdelal se je s prijazno pripomočjo mejnih občin in visoke vlade že načrt za to zgradbo. Troški proračunjeni so baje na 8000 gld., a to je, oziraje se na važnost te ceste, gotovo svotica, ki le še vspodbuja, da se delo čim prej začne. (Jako dobro! na desni.)

Stanovništvo teh krajev si pomaga vsled pomankanja zadostnih tehničnih sil kakor pač ve in zna. Tako se je že pred 20 leti gradila v Bački dolini konkurenčna cesta, in sicer deloma s podporo dežele in to, ker učenega tehnika ni bilo dobiti, po načrtih domačega samouka. Cesta se je res izdelala in služila je svojemu namenu dosti dobro, dokler ni nastalo dolgotrajno in močno deževje. Reka Bača narasla je do ceste in jo razdejala. Ljudstvo izgubilo je vsled tega založene denarje, a tudi pogum, lotiti se tega dela z nova. Visoka vlada priskočila je pravočasno na pomoč in po svojem osebji dala izdelati nov načrt, po katerem bi rekonstrukcija ceste veljala 92.219 gld. Da je došla pomoč koj iz začetka in da je bilo potrebno tehnično osobje na razpolaganje, bila bi cesta že zdavnata gotova, mnogi stroški pa prihranjeni. A tudi sedaj, ko so novi načrti gotovi, ne napreduje delo posebno hitro. Vsote, dovoljene za leto 1888. in 1889., porabile so se šele letos. Vsled tega niso se zaleta 1890 in 1891 v to svrhu določili nikaki krediti; da vsled tega odlašanja zgradbe stvar sama na sebi trpi, je umevno. Uzrok temu odlašanju je, kakor se mi vidi, ta, da je primorsko namestništvo pre malo preskrbljeno s tehničnim osobjem, in da pri c. kr. okr. glavarstvu doslej ni bilo stavbene ekspoziture, katera bi bila dela vodila, nadzorovala in pospeševala. Ker zgradbe cest na Tominskom še dolgo ne bodo gotove, je v njih brzo izvršitev potrebno, da se ustanovi stavbena ekspozitura. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 3. novembra.

Proračunski odsek.

V zadnji seji proračunskega odseka vsprejemljeni sta se zanimivi rezoluciji: "Vlada se pozivlje, predložiti zakonski načrt, s katerim se izpreminja zakon z dne 13. aprila 1890 določa, da naj tisti sistemizovani pomožni duhovniki, ki opravljajo funkcije dušnega pastirja pri kaki cerkvi, ležeči izven kraja, kjer je župnija, dobivajo kongrue 500 gld."

— Druga rezolucija se glasi: "Vlada se pozivlje zaradi reforme zakona z dne 7. maja 1874. leta, o dajatvah verskemu zakladu, dogovorno z episkopatom predložiti zbornici zakonski načrt, kateri določa, da se imajo dajatve za verski zaklad odmerjati po dohodkih duhovnjikov." Miniser Gauč je obljubil storiti kar treba, da se dožene ta zadeva.

Odsek razpravljal je nadalje proračun deželnobrambenega ministerstva. Pri točki "Deželna bramba" pritožil se je poslanec Kaizl in rekel, da se postavljajo posamni organi deželne brambe na stališče za posamezne narode neprijazno ali celo žaljivo in dokazal, da so n. pr. izdani za vojaška odgojevališča ukazi, kateri prepovedujejo gojencem rabiti v privatnem občevanji materinščino svojo. Deželnobrambeni minister odgovarjal je sicer poslancu Kaizlu, a njegovih trditev le ni ovrgel. — Tudi pri točki "sol" unela se je kratka debata, v kateri je izjavil finančni minister Steinbach, da se dogovarja z ogerskim ministrom glede znižanja cene za sol, da pa dozdaj še ne more o tega dogovora uspehu ničesar povedati. Vsprejela se je rezolucija poslanca Gnewosza-a, kateri izraža željo, naj bodo zaloge soli bližje druga drugi kakor doslej.

Češke razmere.

"Narodni Listy" poročajo nastopno za češke razmere kako zanimivo podrobnost: Dr. Rieger posvetoval se je v Malcu s svojima oprodoma doktor Mattušem in Zeithammerjem in se potem odpeljal na Dunaj, da stavi vladi ultimatum staročeške stranke glede Dunajskih punktacij in da tirja češki uradni jezik. Riegerjev trud bil je zaman, kajti vlada je odklonila ugoditi njegovim zahtevam. Sodeč po izjavah staročeških, morali bi zdaj staročeški deželnobrambeni poslanci odložiti svoje mandate, jeli pa bodo to res storili, je zelo dvomljivo. Na vsak način pa bodo zloglasne punktacije ostale na papirji, kajti sedaj se ne bodo upali zagovarjati jih niti staročeški poslanci.

V 10. okraji Dunajskem živeči Čehi prosili so soglasjem svojega župnika, da se v njih farni cerkvi smejo prirediti misijonske propovedi v češkem jeziku. Knezoškofski ordinarijat pa je, gotovo z ozirom na to, da Čehom itak ni treba, da bi jih kdo poučeval in z ozirom na to, da dandanes ni treba gledati na razširjevanje verskih resnic nego paziti, da ne bodo zamere pri nemško-židovskih listih, to prošnjo odklonilo.

Maloruska agitacija.

Maloruski narod je tako razburjen, ker se je v državnem zboru odklonil znani predlog poslanca Romančuka, kateri je predlagal, da se dovoli maloruskemu narodu primeren zastop v odseku za volilno reformo. Za prihodnji teden sklicali so maloruski poslanci tri tabore, in sicer v Stry, Turko in Kolomeo, na katerih se bodo izjavili volilci za direktne volitve v kmetskih občinah. Kakor se čuje, je agitacija za te tabore velikanska, tako da utegnejo biti prave manifestacije narodove volje.

Iz Hrvatske.

"Obzor" poroča iz zanesljivega vira, da se je naposled vlada vendar odločila staviti svoje predoge glede popolnitve Križevniške Škofiske stolice, in je zato baje določen unijatski duhovnik iz Ogske, in sicer iz mohaškega okraja. — Srečni izid istrske volitve vzbudil je na Hrvatskem veliko veselje, tako da so vsi listi priobčili naudušeno pisane slavnostne članke, a "Hrvatska" prinesla je pri tej priliki dobro pogojeni podobi dotičnih poslancev isterskih, dr. Lagine in V. Spinčiča.

Vnajme države.

Srbska ministerska kriza.

Že nekaj dñj razširja se po vseh evropskih časopisih vest, da je nastala v srbskem ministerstvu parcijska kriza, katero je prouzročil malo popularni, sicer pa jako zasluzni finančni minister Vučić. Iz političnih ozirov izterjevali so se doslej davki, kako previdno in se pri tem, bolj nego potrebitno, zanemarjali interesi države. Vučić izjavil se je sedaj nasproti svojim kolegom, da ne more v takih okolnostih zadoščati finančnim potrebam države. Razven tega nastale so tudi mej Vučićem in Taušanovićem, trgovskim ministrom srbskim, kako rezke diferencije, katerih žrtva bode gotovo Vučić.

Francoska zbornica.

V soboto unela se je v francoski zbornici huda debata, katera bode imela gotovo večjih posledic, nego bi se mislilo na prvi hip. Posl. Roché interpretiral je vlado glede pomiloščenja na dve leti ječe obsojenega socialističnega Lafargue-a, kateri je bil deloma kriv velikih in nesrečnih izgredov v Fourmies-u. Pri razpravi v tej zadevi oglasil se je vodja radikalne stranke Clémenceau in izjavil v imenu

svoje stranke, da zmatra dosedanje zvezo z vlado za razrušeno, ker se vlada ne drži danih obljub. Zbornica vsprejela je sicer dnevni red, kakor ga je zahvaljujevljala vlada, toda pri glasovanju pokazalo se je jasno, da vlada v sedanji zbornici nima nobene zaslombe več.

Rimske tajnosti.

Mimo drugih držav pristoja tudi Avstriji pri volitvi papeža pravica, učeniti svoj "veto" proti kateremu koli kandidatu. Z ozirom na to, da se je pred kratkim razglasila neka odredba papeža Pia IX. zanimivo je to, kar pravi papežev list "Moniteur de Rome", da se pri bodoči volitvi na to pravico posamnih držav, nihče oziral ne bude.

Dopisi.

Iz Kranja 2. novembra. [Izv. dop.] Pretečeni teden imeli smo v našem prijaznem mestecu izreden užitek. Udarali in pevali so nam slavnoznameni sremski tamburaši iz Mitrovice. Napravili so dva koncerta, in sicer dne 26. in 27. vinotoka v lepih prostorih g. Petra Mayr-ja ml. Dasi je vrlim tamburašem nekdo iz "grada" le-te narodne prostore odsvetoval, prognostikuječ jim slab obisk, vendar sta bili obe veselici kako dobro obiskani, akopram se jih je ostentativno izogibala neka znana stranka. Došlo občinstvo pa je pokazalo zanimanje svoje za narodne stvari, pokazalo je, da ve ceniti slovensko glasbo, pokazalo je pa tudi, da se praznemu klevetanju ne uda, nego se krepko drži gesla: "svoji k svojim!" Osobito nas je vzradostilo, da so nam bratski umetniki nudili do malega zgolj slovenske skladbe in se s posebno pridnostjo poprijeli tudi slovenskih domačih. Zaradi tega smo se pa tudi prav presrečno poslovili dne 27. vinotoka od ljubeznivih slovenskih bratov v nadi, da ob prihodnji svoji tournéeji zopet posetijo gorenjsko metropolo. In tedaj se budem zopet naučevali nad divnimi slovenskimi skladbami in zopet budem radovoljno po možnosti podpirali južne svoje brate. Žalibog, v tem oziru se v nas le premnogokrat greši, le premnogokrat pozabi brat brata svojega. To pa se ne dogaja zgolj v socijalnem življenju, ampak tudi na političnem polju često pogrešamo one vzajemnosti med slovenskimi narodi, ki bi jedina izdatno ojačevala Slovane v težavnem njihovem boju za svete pravice.

Zalosteni vzgled so nam v tem pogledu podali pred kratkim naši državni poslanci na Dunaju, ko so v vseskozi pravčni zadevi bratske nam Maloruske pustili na cedilu. Odkod naj še potem Slovan — trpin pričakuje pomoči, če mu isto odreče bratski narod?! Zato nam je vrlo, vrlo ugajala odločna beseda, katero je o tem in o marsičem drugem spregovoril "Slovenski Narod" na naslov slovenskih državnih poslancev. Delovanje naših državnih poslancev nikakor ni tako, kakor bi zahtevali koristi naroda, ki ga zastopajo. Seveda, mirne in pohlevne ljudi ljubi Bog in Taaffe tudi. Sicer nam bode pa o tej točki spregovoriti v kratkem kaj več.

"Post nubila Phoebus! Zopet je posijalo sonce, jarko sonce narodne zavednosti skozi temne oblake našega narodnega obnobja. Dne 27. vinotoka imeli smo občinske volitve, ki so izpale ugodno za narodno-napredno stranko, namreč tako, kakor je le-ta predrugačila tiskani imenik kandidatov — odbornikov, kateri so v "imenu večih volilcev" po mestu razpošljali naši klerikalno nemčurski konservativci. Trije teh nasvetovanih odbornikov in več namestnikov je odletelo, volilci pa so se skazali narodne in zavedne može, kateri so si znali izbrati pravih zastopnikov. Tem narodno-naprednim volilcem kličemo torej: Živel!

Domače stvari.

— (Najvišje dario.) Nj. Vel. cesar potknil je občini Velike Poljane podporo 80 gld. za napravo gasilnega orodja.

— (Komedija se pričenja ...) Včerajšnji "Slovenec" priobčil je pod naslovom "Komedija" petvrstno zaupnico, katero so našim državnim poslancem podpisali štirje volilni možje, jeden občinski odbornik in pa z Vrhniko znani eksposit Matej Sitar, vsi doma od Št. Petra na Krasu. Ta zaupnica! Kaj budem mi reveži z našimi telegrami in dopisi, katere dan na dan prejemamo v potrdilo, da smo se po pravici oglašili zoper statuše naših poslancev, kakeršno se nam kaže po zadnjih dogodkih? In še ta — priznanja, nam namenjeno, smo si le mi sami "naročili". Takó vse primerne časti vredni "Slovenec" včeraj besediči. Da je pa tu le svoje ovčice na led speljal, tega

nam ni treba zagotavljati. Tudi "Slovenca" ne moremo v tem pogledu prepričavati, niti njegove najnovejše zaveznice "Laibacher Zeitunge" ne, katera trosi polouficijsko neresnico, da mi hočemo v narod "zanesi mladočeško agitacijo". Drugemu bolj treznemu svetu smo že povedali, da s svojima člankoma nismo drugega nameravali, nego pokazati, da našo delegacijo njeni zvezi s karteljisti lahko zavleče na pota, katera se ne strinjajo z našim narodnim čutom in našo ljubezni do slobode in pravice. To tudi danes ponavljamo. Agitacije proti poslancem pa nismo hoteli pričeti in je dosedaj tudi pričeli nismo. Ako pa se bo nasprotinem taboru poljubilo šariti z zaupnicami, potem pridejo na vrsto tudi nezaupnice, dasi jih mi ne bomo naročali. Kdo da hoče bujškati, to je jasno tistem, kdor čita "Slovenca" in pa današnjo "Laibacher Zeitung". Ravno zaradi tega, ker ti častiti glasili zagovarjata poslance z golim hujškanjem zoper nas, se mi z njima ne spuščamo v nadaljnjo polemiko. Mi smo imeli faktični povod, iz katerega smo izvajali našo kritiko. Kdor jo hoče ovreči, ta naj pove, da se povod ni dogodil, oziroma da so naša izvajanja pogrešna. Vse drugo je "komedia", v kateri pa se mi ne bomo prepirali niti s "Slovencem", niti z "Laibacherico".

— (Slovensko društvo) napravi prihodnjo nedeljo, dne 8. t. m. v Postojini shod.

— (Osebne vesti.) Gosp. Albert Levičnik, viš. deželnega sodišča svetnik v Ljubljani, imenovan je predsednikom razsodišču bratovske skladnice v rudarskem okolišu Ljubljanskem.

— (Iz pisarnice "Dramatičnega društva") Prihodnjo nedeljo predstavlja se bude "Lowoodska sirota". Mej drugim in tretjim dejanjem nastopil bude gospod Fran Bučar ter bude pel znamenito arijo Lenskega iz Čajkovskega opere "Evgen Onegin".

— (Podržavljenje južne železnice.) Kakor je že znano, vzame država bržkone že prihodnjo leto južno železnicu v svojo oskrbovanje, če se namreč doženejo ugodno pogajanja, ki se vrše z zakupniki. Pegodba države z francosko družbo pa poteče še le 1896.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Meseca oktobra uložilo je v mestno hranilnico Ljubljansko 362 strank 99.179 gld. 56 kr., vzdignito pa je 251 strank 124.485 gld. 42 kr.

— (Potres.) Včeraj okoli 10. ure bil je lahen potres v Ljubljani. Lahko premakljive stvari so se nekoliko zganile in stekla zazvenela. Potres bil je valovit in mu je bila smer od izhoda proti zahodu.

— ("Kmetovalec") uradno glasilo c. kr. kmetijske družbe Kranjske ima v 20. štev. nastopno vsebino: Nekaj o prezimovanju čebel. — Osnovna pravila o svinjereji. — Naprava za napenjanje dratu. — O napreganji žrebet. — Gospodarska zadruga v Materiji v Istri. — Razne reči. — Upršauja in odgovori. — Gospodarske novice. — Tržne cene.

— (Obrotno gibanje meseca oktobra v Ljubljani.) Proste obrte so zglasili: Frančiška Bizjan, na Dobrovi št. 2, prodajo sadja; Viktorija Dejak, v Gradišči št. 4, modistovski obrt; Janez Hiti, na Poljanski cesti št. 51, branjerijo; Vid Bratuš, na Karlovskej cesti št. 22, branjerijo. Izvrševanje rokodelskih obrtov je bilo pripuščeno: Albertu Robidi, v Rožnih ulicah št. 3, sobno slikarstvo; Frančišku Prebilu, na sv. Petra cesti št. 9, prekajevalski obrt: Frančišku Petručiu, v Vegovi ulicah št. 3, ključavniciarski obrt; Frančišku Raku, v ulicah na Grad, mizarski obrt. Koncessijonirani obrti so bili podeljeni: Jožefu Matevžetu, na Križevniškem trgu št. 2, gostilničarski obrt; Frančišku Lajovicu, v Florijanskih ulicah št. 33, gostilničarski obrt; Ceciliji Podkrajšek, na Rimski cesti št. 11, gostilničarski obrt; Jerneju Černetu, na sv. Petra cesti št. 87, gostilničarski obrt; Jožefu Fuso, na Dunajskih cestih 29, zidarski obrt; Frančišku Toppu, v brambovski vojašnici, kantinerski obrt. V zakup so dali obrte: Marija Potočnik, na sv. Petra cesti št. 5, gostilničarski obrt Janezu Tostiju. Odpovedali so obrte: Ivana Dimic, na Prešernovem trgu št. 3, puškarski obrt; Karol Počivavnik, na sv. Petra cesti št. 9, prekajevalski obrt.

— (Na kmetijski šoli na Grmu) se je sklenilo šolsko leto v soboto 31. oktobra. Od deželnega odbora je bil poslan kot zastopnik deželnih poslanec in član deželnega odbora g. dr. Vošnjak.

Udeležilo se je javne skušnje tudi mnogo odlične gospode iz Novega mesta in okolice. Učenci (bilo jih je koncem leta 15) so točno odgovarjali v občno zadovoljnost. Pokazala je skušnja vnovič, kako koristna je ta šola. Da bi pač hoteli vanjo pošiljati svoje sinove premožnejši Dolenjci! Novo leto na tej šoli se prične 4. novembra.

— (Slovensko gledališče v Novem mestu.) V nedeljo 8. t. m. predstavljali se bodo v čitalnici Novomeški burki "Eno uro doktor" in "Krojač Fips". Igra "Stari Ilija" preložiti se je morala na poznejši čas.

— (Vodovod v Toplicah) na Dolenjskem, bodo pričeli delati še ta tedon in polnati cevi iz Podturna do Toplic. Delo se bodo dovršilo do prihodnje spomladi. S tem bodo Toplicam mnogo pomagano, ker dobodo dobro pitno vodo. Vodovod bodo dolg nad dva kilometra. Stroški se bodo deloma pokrili s podporami, katere so dali deželnini odbor krajski, kranjska hranilnica in knez Auersperg.

— ("Bralno društvo" v Kostanjevici) priredi dne 8. novembra t. l. v drušvenih prostorih veselico s tombolo in petjem. K obilni udeležbi vabi vse častite ude in goste najljudnejše

odbor.

— ("Živele Št. Jurčanke") — to je bil nehotič naš presrčni vsklik, ko smo dobili poročilo, da se je v Št. Juriju osnovala prva ženska podružnica sv. Cirila in Metoda na Štajerskem in da bodo prvi zborovala že 8. dne novembra t. l. — Veselo sme pozdravljati naša družba to mlado hčerko v krasni sosedni krovini, kajti ne le, da je prva in da je že storjen začetek k daljnemu razvijanju, — nova podružnica nam je živ dokaz, da je naš krasni spol tudi v dejanjih in žrtvah z nam. — Novi podružnici želimo najboljši uspeh v njenem delovanju, — uspeh unetih rodoljubnih src! Posebno želimo tudi sijajen uspeh prvega shoda, h kateremu bodo Šent Jurškim damam gotovo radi pripomogli naši vrli Celjani in Savinjčani! Vspored drušvenega shoda je nastopil: 1. Pozdrav došlih gostov in članov. 2. Upisovanje novih članov in volitev stalnega odbora. Potem koncert znane Šmarijske godbe in nastopne pesni: 1. Dr. B. Ipvac: "Slovenska pesem". 2. Dr. G. Ipvac: "Pozdravljam te", mešani zbor. 3. F. S. Vilhar: "Naša zvezda". 4. Dr. G. Ipvac: "Lahko noč", mešani zbor. 5. Dr. G. Ipvac: "Ohrani bog te v cveti", zbor z bariton-solo. K lepemu uspehu torej še jedenkrat: Na zdar!

— (Deželne železnice na Štajerskem.) Kakor znano, odprla se bude prva na podlagi deželnega zakona o železnicah zgrajena proga Celje-Velenje-Šoštajn dne 27. decembra. Drugo leto prideta na vrsto železnici Poljčane-Konjice in Wieseldorf-Stainz. Potem pa bodo moral nastopiti presledek, ker vsota, ki je na razpolaganje znaša samo 10 milijonov.

— (Lokalna železница v Slatino-Rogatec.) Ker so interesentje za to železniško progo se sporazumeli z južno železnicijo, se bodo pričele kmalu tehnične študije po treh oddelkih inženjerjev in se je nadejati, da bodo do prihodnjega zasedanja deželnega zborna Štajerskega pripravljeno potrebno gradivo. Železница spojila bi se pri Grobelnem z južno železnicijo in šla preko Šmarji, ker je ta proga najugodnejša glede na promet kakor tudi v financijskem oziru.

— (Predelki železnic) čital je na Dunaji v trgovinskem muzeji inženier g. Buchelen ter se ugodno izrazil za železnicijo čez Predel in čez Ture. To bi bila najkrajša zveza iz Trsta na sever, kar je bilo že tolikrat dokazano. Ker so pa iz strategijskih ozirov merodajni vojaški krogi proti tej železniciji, ki bi vodila ob državni meji, ni upanja, da bi s takimi akademičnimi razpravami se moglo kaj koristiti načrtu, ki je tako rekoč — žal, za dotične kraje položen „ad acta“.

— (Huda burja) razsajala je tudi na Reki in v Senji ter je bil promet na železnicah in na morji prav resno otežkočen.

Telegrami "Slovenskemu Narodu":

Črnometl 2. novembra.* Izborna članka "Slovenski državni poslanci" in "Osamosvojite se" tu naudušeno vsprejeta z željo, da iz srca govorjene besede padejo na rodovitna tla. Živel!

* Za včerajšnjo številko prepozno došlo.

Trst 2. novembra. Baron J. Morpurgo odpovedal se je predsedništvu in upravnemu odborništvu pri komercijalni banki v Trstu.

Lvov 2. novembra. Tukajšnji "Sokol" povabil bode k slavljenji svoje 25letnice vsa slovanska Sokolska društva.

Poznanj 2. novembra. Posebna izdaja „Dzienika Poznanskega“ javlja, da je prelat Stablewski imenovan nadškofom za Poznanjsko in Gnezno.

Beligrad 2. novembra. Demisija finančnega ministra Vučića vsprejela se je danes definitivno. Iz tega povoda odstopila sta tudi minister za javne stavbe Velimirovič in naučni minister Nikolič. Finančni resort prevezel je Pašić. S tem pa finančna kriza še ni končana. Govori se, da bode odstopil tudi Pašić.

Novi Jork 2. novembra. Iz Santjaga se poroča, da američanski zastopniki zmatrajo odgovor junte kot razjaljiv in da se je batil resnih zaplet.

Dunaj 3. novembra. Jutranji bulletin o zdravji nadvojvodinje Margarete: Noč mirna navzlič nekoliko hujši grozniči. Zjutraj temperatura 38,5, trip 104. Senzorij nekoliko prosteje.

Razne vesti.

* (Sneg) zapadel je v Berolinu in v severni Nemčiji že pretekli teden.

* (Kolera.) Po uradnih poročilih bilo je v vilajetu Aleppo do 4. oktobra 1620 slučajev smrti po koleri. Bolezen pa ponehuje in je bilo zadnjih čas primerno le malo število umrlih.

* (Hud potres v Japanu.) Po telegrafnih poročilih bili so v Hiogu in Osaki v Japanu hudi potresi, ki so prouzročili veliko škodo. Pognilo je tudi več ljudi.

* (Grozno linčovanje.) V Atlanti, v državi Teksa v Ameriki, linčovalo je prebivalstvo na grozen način necega črnea, ki je umoril ženo in otroke svojega gospodarja. Privezali so morilca na gromado in živega zažgali.

Narodno-gospodarske stvari.

Slovenske posojilnice.

Po "Letopisu slovenskih posojilnic", sestavljenem J. Lapajne, izdala "Zveza slovenskih posojilnic".

(Dalje.)

Posojila.

Važna naloga posojilnic je posojevanje. To pa je tudi najtežja naloga; kajti gledati je treba, da se s posojevanjem blag namen doseže, t. j. ljudem iz denarne zadrege pomagati, ljudi obvarovati še večje škode. Gledati mora sleharna posojilnika na to, da se ne izpolnijo besede nekega domoljuba slovenskega, ki je v svoji nevolji, da mu kmetje od dolžnih glavnici le težko obresti plačujejo, rekel, ko se je v njegovem kraju snovala posojilnica: "Posojilnica bude nova prilika za večje zadolževanje naših kmetov".

Če tudi se oziramo na te besede, vendar moramo priznati, da so posojilnice potrebne, če bi tudi drugačega namena ne imele, kakor posojila dajati, kajti človek mora včasih na posodo vzeti, naj dobi denar kjer koli in pod katerimi koli pogoji.

Kadar pride naš bližnji v take stiske, pomagajo mu posojilnice. Na škodi je skoro vselej človek, če na posodo vzame — vendar vsikdar ne, kajti včasih naredi z izposojenim denarjem dobro kupčijo, včasih se obvaruje večje škode itd. Gledati morajo pač posojilnice, da ne jemljejo previsokih obresti in da se drugih stroškov dolžniku preveč ne nakupi.

8% obresti jemljetega samo dve posojilnici, pa še ti ne v vseh slučajih, jedna samo takrat, kadar nedruštvenikom posojuje.

7% obresti jemlje 3 posojilnic

6% " jemlje 26 "

5 1/2% " 9 "

5% " jemlje 4 "

Nekateri jemljejo dve, druge zopet tro-vrstne obresti; nizke obresti za posojila na hipoteke, višje na menice, še višje, kadar se samo na zadolžnice posojuje.

Največ posojilnic daje posojila na dolžna pisma, pa terja poroštva. Na zadolžnice, ki se uknjižijo, daje se le malo posojil. Veliko se posojuje na menice s poroštvtvom in brez poroštva.

Najcenejše je posojevanje na dolžna pisma brez poroštva in brez uknjiženja. Toda ta način se svetuje le pri imovitih in poštenih družnikih. Pri dolžnih pismih je to dobro, da ni ravno treba sodnijskega ali notarskega poverenja pri osebah, katere pisati ne znajo; zadostujeta le dve priči.

Največ delajo naše posojilnice z zadolžnicami s poroštvtvom. Na menice dajejo tudi veliko denarja in sicer nekatere posojilnice že več let le na menice. Kjer znajo ljudje pisati, je to najboljše, ker je kolek nizek. Nekoliko je pa to radi tega dobro, ker imajo dolžniki večji strah pred menico. Nevarno in pogubno zanje pa je, če pride do tožbe, kajti

menična tožba je draga. Mnogim ljudem je pa tudi ustrezeno, da dobe denar na hipoteke, ker v tem slučaji ni jim treba iskati niti porokov, niti skrbeti, da bi se hitro vrnilo. Vendar posojilnicam ni svestovati, da bi veliko na hipoteke dajale; to je v prvi vrsti naloga hranilnic.

Tudi naj bi po naših mislih posojilnice le krajši čas denar pri dolžniških puščale, pa ga zopet izterjale, zlasti neuknjižena posojila, kajti denar posojilnic naj bude bolje gibčen in premičen, kakor pri hranilnicah.

(Dalje prih.)

prinaša v 11. zvezku nastopno vsebino: 1. Jos. Cimperman: Satura. Levstiku Francetu. 17—32. — 2. A. Funtek: Bolnici. — 3. Bistrán: Poslednji dan. — 4. Dr. Nevésekdo: 4000. Povest. (Dalje.) — 5. Bátog: Utrnila se je zvezda. — 6. Anton Kaspert: Razmere gorenjskih kmetov okoli leta 1500 (Konec). — 7. T. Doksov: Moja srča. — 8. Stébor: Samotarjeva zgodovina. — 9. Igo Kaš: Dalmatinske povedi. VI. Križ ob poti. — 10. Rastislav: Némi listi. — 11. y.: Ob studenci. — 12. Andrej Fékonja: Kratka poveština slovenskega pravopisa. (Dalje.) — 13. R. Perušek: Nesrečna junaška kri. Črtica iz Bosne. (Konec) — 14. y.: Poeziji. — 15. Bátog. Kdaj li naj trgam cvetje rož? — 16. Književna poročila: IX. V. Oblak: W. Vondrák: Ueber einige orthographische und lexicalische Eigen-tümlichkeiten des Codex Suprasiliensis im Verbält niss zu den andern altslovenischen Denkmälern. — 17. A. Štritof: Še jedenkrat Fonov nemško-slovenski slovar za prvošolce. — 18. V. Bežek: Slovniški razgovori. — (Dalje.) — 19. Listek: Levstikovi zbrani spisi. — Obrtno spisje. — Puška repetirka. — 60 malih povedij. — Martin Krpan. — Lepa Vida. — Amerikanski Slovenec. — Nove muzikalije. — Máterin blagoslov. — Cavalleria rusticana. — Blaž Potočnik. — Schlusswort zur Ortsnamenforschung in Kärnten. — Poziv slovenskim pevcem. — Občni zbor „Glasbene Matic“ — Iz muzejskega društva. — Slovensko gledališče. — VIII. izkaz darov za Prešernov spomenik. — O rokopisni ostančini Dav. Trstenjaka. (Konec.) — Odkritje spomnika Gajevega. — Izvještaj „Matica Hrvatske.“ — Zadruga Malovič. — Himna Černohorská a pisan „Onam, onamo.“ — Spomenik Milutinovićev. — † J. A. Gončarov. — Prisega iz leta 1672. — Listnica. — Popravek.

Jutri brez bandaž.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek
ohrani usta, krepča čeljustno meso ter odpravlja slabo
sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatljica
zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škateljic
samo 2 gld. (81—136)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta.
Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

Tuji:

2. novembra.

Pri Maliči: Porges, Hochmuth, Bernardiner, Oberländer z Dunaja. — Neuman, Leskovic, Sehofer iz Grada. — Grafički iz Zagreba. — Kuralt iz Pulja. — Kussl iz Brna.

Pri Stenu: Schrott, Baumel, Baumel, Valduga iz Gradea. — Pl. Hoffmann iz Ljubljane. — Butti, Perles, Koch iz Trsta. — Friedland, Oesterreicher, Menschein z Dunaja. — Errath iz Mokronoga. — Glück iz Prague. — Lončarič iz Selca. — Tschemernig iz Litije. — Dr. Kupferschmid iz Kamnika.

Pri Južnem kolodvoru: Martini iz Rakeka. — Čermak iz Št. Petra. — Janšekovič iz Trsta.

Pri avstrijskem cesarju: Hochbauer z Dobrove. — Bohinc iz Mokronoga. — Globocnik iz Kranja.

V Šent-Vidu pri Zatičini
bode
v soboto 7. novembra t. l.
velik
živinski semenj.

France Pajek,
vaški predstojnik.

(944)

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
2. nov.	7. zjutraj	743·9 mm.	-2·0°C	sl. vzh.	jasno	
	2. popol.	743·9 mm.	3·2°C	m. vzh.	jasno	0·00 mm.
	9. zvečer	744·2 mm.	2·0°C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 1·1°, za 5·9° pod normalom.

Dunajska borza

dné 3. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 91·55	gld. 91·40
Srebrna renta	91·30	91·20
Zlata renta	108·65	108·05
5% marčna renta	101·95	101·60
Akcije narodne banke	1007	1008
Kreditne akcije	274·75	275·50
London	117·70	117·55
Srebro	—	—
Napol.	9·34	9·35
C. kr. cekaini	5·59	5·59
Nemške marke	57·75	57·75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	181 " 50
Ogerška zlata renta 4%	103	75
Ogerška papirna renta 5%	100	80
Dunavsk. reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj. obč. avstr. 4 1/4% zlati zast. listi	116	50
Kreditne srečke	100 gld.	183
Rudošlove srečke	10	13
Akcije anglo-avstr. banke	120	148
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	221	—

Veletrgovina z vinom v Pulji.

Podpisane prodaja iz svoje zaloge **izvrstna črna istranska vin** znatenih kletarjev, zlasti **vršerska, šmoljanska** in **sanvinčenska** po nizkih cenah in v vsaki meri, a ne izpod 56 litrov. Konkurenčje se ni bat! Blagovoljna naročila pošljeno naj se

Vekoslavu Dejaku
veletržcu z vinom v Pulji.

(889—7)

Pri Karolu Till-u

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 10.

Vse šolske potrebščine

za pisanje, risanje in slikanje, za vse šole po naročilu gg. profesorjev.

Velika izbera
risalnih skladnikov, risal itd.

Kašlja ni več!

Staro in preizkušeno do-mače zdravilo so pristni

Oskar Tietze-jevi
čebulni bonboni

ki prese-netljivo hitro uplivajo proti kašlju, hripavosti, zaslizenju i. t. d. Že izborna sestava mojih bonbonov je porok za uspeh. Paziti je torej natančno na ime Oskar Tietze in na „čebulno znamko“, ker se prodajajo posnetki, ki so brez vrednosti ali celo škodljivi. — V zveznjih à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: Lekar F. Križan, Kromerž. Zaloge pri vseh lekarjih in trgovcih s specijskim blagom. V Ljubljani pri: U. pl. Trnkóczy-ju, lekarju in L. Grečel-nu, lekarju. (918—3)

Založnik tovarne za platno.

Viljem Sattner

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 20 (757—16)

priporoča za bodočo sezono po znanih **nizkih cenah** dobrosortovano zalogo

prtenega, modnega in manufakturnega blaga

od priproste do najfinje vrste. Lepe novosti **Jesenskega** in **zimskega blaga** za obleke, črne in v vseh drugih modnih barvah; posebnosti pristno angleškega in brnskega modnega blaga za oblačila za **gospode, flanelne odeje, predlagajoči, navadni in salonski prostirači, preproge, angora-kožice, tkani in natisneni perilni barhanti** i. t. d. i. t. d.

Novosti kupujejo se vsak dan.

Najnovejši modni časniki so na razpolaganje.

Blago za obleko, dvojnato široko, meter po 50 kr. in več.

Konfekcijsko blago

za dame in otroke: (878—4)

Elegantni jopiči s svilatim podšivom	od gld. 5.
„ dežni plaši	" 10—
„ manteli	" 10—
„ zavoji	" 15—
„ paletoti	" 10—

Novostij v veliki izberi in po najnižji ceni.

Naročila po meri skrbno in točno.

ERNST STÖCKL v Ljubljani.

Wegweiser

zur

Berechnung der Franco (Porto) Gebüren

für

Geld- und Frachtsendungen

nach allen Postorten von Oesterreich-Ungarn, mit Vorschriften über die Verpackung, den Verschluss, die Adressirung und die Frankirung dieser Sendungen mit einem Verzeichniss sämtlicher Postorte von Oesterreich-Ungarn nebst 4 Beilagen.

Nach amtlichen Behelfen zusammengestellt von

Vinzenz Brodik

(941—2)

k. k. Post- und Telegrafen-Expeditor.

Cena 75 kr., s pošto 78 kr. — Dobiva se pri

J. GIONTINI-ju

trgovcu s knjigami in papirjem v Ljubljani.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovške príprave, patrone ter druge strelišive po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-skusene na ces. kr. izkušavalniči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda. (175—68)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

že sam rastlinski sok, katere teče iz breze, ako se navrta njen deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožne pike ter mu daje mladostno barvo; polti podlaže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesrečnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZO-E-MILO.</h2